№ 104. Sobota 7 Maja 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie. Bez poczty: kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Ogłoszenie.

galicyjskiej kasy oszczędności.

Ludzie chciwi nieprawych zysków rozsiali popłoch pomiędzy ludnością tutejszą, jakoby pieniądze w kasie oszczędności złożone nie były nadal tak pewne jak dotąd, tudzież, iż właściciele książeczek przy zwrocie wkładek uszczerbku doznają.

Ktokolwiek swoją należytość w kasie oszczędności odebrał, poświadczyć może, *iż najmniejszego uszczerbku nie doznał*; a kasa oszczędności oznajmia, iż kapitałom jej powierzonym żadne nie grozi niebezpieczeństwo, tudzież, że *książeczki w zupełnej wartości wraz z narosłym procentem tak jak zawsze wypłaca.*

Przestrzega się właścicieli książeczek, aby sobie takowych od nikogo za niższą wartość wyłudzać nie dali, albowiem stratę ztąd wynikłą swojej łatwowierności przypisać będą musieli.

Prócz tego uprasza się pp. służbodawców, gospodarzy, majstrów itd., aby swoje sługi, czeladź i wszelkich podwładnych stosownie oświecić raczyli, iż się niczego obawiać nie mają.

Od dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

Lwów, dnia 4. maja 1859.

(Odwołanie poselstw. — Ochotnicy wiedeńscy. — Rozkaz dzienny fzm. Gyulaja. — Proklamacya fzm. Gyulaja. — Stan oblężenia w Wenecyi. — Stan oblężenia twierdzy Werony. — Okręg tryestyński w stanie wojennym. — Wypłata kuponów z pożyczki narodowej.)

Wiedeń, 4. maja. *Gazeta wiedeńska* pisze: Ogłoszonym w dzienniku naszym dnia 30go z. m. okolnikiem cesarskiego ministra spraw zewnętrznych podano już do wiadomości powszechnej, że rząd francuski oświadczył dnia 26 kwietnia, jako przekroczenie rzeki Tyczynu przez armię austryacką uważać będzie za wypadek wojny.

Podajemy więc osnowę depeszy hrabi Walewskiego do margrabi Bonneville uzasadniającą to postanowienie, jak niemniej i pismo, którem poseł francuski żądał dnia 2go b. m. wręczenia mu jego paszportów. Z tego więc powodu przesłano posłowi cesarskiemu na dworze cesarskim przedwczoraj polecenie telegraficzne, by również zerwał stosunki swe dyplomatyczne, i wyjechał z Paryża razem z innymi członkami poselstwa cesarskiego.

(Gazeta nasza umieści obydwa te pisma w numerze najbliższym).

Werbunki do korpusu ochotników, którzy mają być uzbrajani kosztem miasta Wiednia, rozpoczęły się dzisiaj w obudwu domach gminnych wśród nadzwyczajnego natłoku młodzieży rozmaitych klas ludności. Dokładnej liczby asenterowanych, pisze *Gazeta wiedeńska*, nie jesteśmy jeszcze w stanie podać, ale pewna, że obydwie komisye werbownicze zaledwie mogły zaciągnąć wszystkich do listy. Przytem panuje niesłychanie radosne i patryotyczne usposobienie.

— Fzm. Gyulaj, komendant armii, wydał z głównej kwatery armii w Pawii następujący rozkaz dzienny z 29. kwietnia 1859:

Żołnierze! Najjaśniejszy Cesarz nasz i Pan najłaskawszy kazał Wam stanąć pod bronią, a Wy powitaliście z radością słowa cesarskie, gdyż przywykliście uważać je za chlubne wezwanie do zwycięztwa.

Będziecie walczyć za uświęcone prawa, za porządek i słuszność po prawie, za sławę i pomyślność Austryi!

Stawajcie więc pod naszemi świetnemi chorągwiami! Za kilka godzin poniesiecie je po-za granice państwa przeciw nieprzyjacielowi, którego znacie już z pod Welty i Mortary, i którego także i tą razą zniszczycie jak niegdyś pod Custozzą i Nowarą.

Sardynia zapomniała o tej wspaniałomyślności, jakiej dwukrotnie doznała już od Monarchy austryackiego; od dawniejszego już czasu podziwiała ona karność naszą wojskową, a teraz doświadczy na nowo naszej dzielności. Spojrzenia Cesarza naszego są na Was zwrócone, nad Wami unosi się duch sędziwego bohatera Radetzkiego! Do broni więc towarzysze. Do zwycięztwa z okrzykiem wesołym: Niech żyje Cesarz!

— Franciszek hrabia Gyulaj, fzm., komendant II. armii i jeneralny komendant wojskowy Lombardo-weneckiego królestwa wydał następującą proklamacyę do mieszkańców Lombardo-weneckiego królestwa:

Wyzwania, któremi nieprzyjazne każdemu porządkowi i wszelkiemu prawu stronnictwo zuchwałe w Sardynii miotało przeciw rządowi cesarskiemu, i uporczywość, z jaką wszelkie słowo pokoju i umiarkowania odtrąca od siebie, znużyły nareszcie wspaniałomyślną cierpliwość najdostojniejszego Cesarza naszego i Pana, i spowodowały go stanąć zbrojnie w obronie słusznych praw i sprawiedliwości, i zapewnić im zwycięztwo.

Powołany z woli Monarchy do naczelnej komendy armii, złożone są w tej chwili, w której orły cesarskie i świetne chorągwie [illegible] przekraczają granice sardyńskie, z najwyższego rozkazu na czas wojny w ręku mojem władze rządu cywilnego i wojskowego w królestwie Lombardo-weneckiem.

Pospiech, z jaką młodzież Wasza opuściła urodzajne niwy Wasze, by stanąć pod bronią i chorągwią cesarską, dobra ochota, z jaką staraliście się o dostarczenie potrzeb dzielnej armii naszej, powszechne nareszcie uczucie obowiązku są dla mnie rękojmią utrzymania pokoju i porządku publicznego w obec zdradliwych podszeptów stronnictwa rewolucyjnego.

Dla obrony bezpieczeństwa Waszego, gdyby szaleniec jaki chciał mu zagrozić, pozostanie u was dostateczna siła, by czuwać nad spokojnością Waszą. Biada temu, ktoby w jakibądź sposób chciał pokój zaburzać i utrudniać jeszcze bardziej położenie kraju własnego.

Sprawiedliwość, poważanie dla praw, posłuszeństwo władzom było już od dawna hasłem mojem.

— Dnia 30. kwietnia r. b. ogłosił c. k. komendant twierdzy Werony następującą proklamacyę:

„Z powodu wojny teraźniejszej ogłasza się z wyższego rozkazu stan oblężenia w twierdzy Weronie.

Według tego więc wchodzą z dniem dzisiejszym w moc obowiązującą wszelkie postanowienia przewidziane ustawami najwyższemi."

— C. k. namiestnictwo w Tryeście wydało dnia 2go b. m. następujące obwieszczenie:

Teraźniejsze nadzwyczajne stosunki wymagają większej koncentracyi władzy politycznej i wojskowej dla lepszej ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Począwszy od dnia dzisiejszego ogłasza się więc miasto i okręg tryestyński, tudzież cały obręb obydwóch obwodów Pisino i Gorycyi w stanie wojennym, a wszystkie władze polityczne i miejscowe, jak niemniej urzędy portowe i sanitarne podają się pod rozkazy odnoszącego się komendanta stacyi we wszystkich sprawach obchodzących spokojność publiczną.

W tej chwili poleca się przedewszystkiem, by się wystrzegano wszelkiego zbiegowiska i jakiejkolwiek demonstracyi publicznej, któraby mogła zaburzyć porządek, tudzież rozszerzania wszelkich fałszywych i niepokojących wieści, by nie popaść surowości przepisów wojskowych.

Tryest, 9. maja 1859.

Mertens,
fml., cywilny i wojskowy gubernator.

— Dekret ministerstwa skarbu z 25go kwietnia 1859, prawomocny we wszystkich krajach koronnych, względem uregulowania spłaty za kupony z pożyczki narodowej.

Ponieważ wkrótce ukończy się wpłata na rozpisaną cesarskim patentem z 26. czerwca 1854 pożyczkę narodową, i cała ta czynność finansowa zostanie zupełnie zamkniętą, potrzeba więc ze względu na regularną służbę kasową i dokładną likwidacyę przypadających procentów, zaprowadzić w dotychczasowym poborze procentów te zmiany, jakich wymaga bezpieczeństwo skarbu publicznego i punktualność w wypłacaniu przypadających procentów.

C. k. ministerstwo skarbu jest przeto spowodowane wydać następujące rozporządzenie:

1. Zacząwszy od 1. lipca 1859 będą spłacane kupony pożyczki narodowej wszystkich kategoryi tylko w c. k. uniwersalnej rządowej i bankowej kasie długów w Wiedniu, albo w oddziale kredytowym tych głównych lub filialnych kas krajowych, na które do wypłaty wyraźnie są przekazane.

2. Bez takiego wyraźnego przekazu będą spłacać tylko c. k, krajowe, główne i filialne kasy w Pradze, Bernie, Opawie, Lincu. Salcburgu, Insbruku, Gracu, Klagenfurcie, Lublanie, Tryeście, Zarze,

Lwowie, Czerniowcach, Budzie, Zagrabiu, Temeswarze, Hermansztadzie, Krakowie, Preszburgu, Oedenburgu, Koszycach i Wielkim Waradynie, następnie w filialnej kredytowej kasie w Gorycyi, nie dłużej jak jeden rok przypadłe kupony obligacyi pożyczki narodowej, zacząwszy od 1. lipca 1859. aż w przeciągu trzydziestu dni po nastąpionem zgłoszeniu się i doręczeniu kuponów, jeżeli się w przedsięwziętej tymczasem likwidacyi rozpoznawczej nie okaże żadna przeszkoda.

Ale w tych przypadkach zgłoszenie się i doręczenie może nastąpić także trzydziestą dniami przed czasem przypadłości.

Na te należycie konsygnowane, albo, jeźli jest mniej niż 10 sztuk, nazwiskiem i miejscem pomieszkania właściciela oznaczone kupony, otrzymają partye od c. k. kasy kredytowej, do której podały, lecz do uprocentowania nie były wyraźnie przeznaczone, urzędowe recepisy, za których zwróceniem w przeciągu 30 dni, jeźli nie zajdzie żadna przeszkoda, nastąpi spłacenie.

Użycie kuponów pożyczki narodowej wszelkich kategoryi do płacenia podatków zostaje przeto o tyle nietknięte, o ile je przyniosą partye, które kasom podatkowym są dobrze znane; również rozumie się samo przez się, że procenta od obligacyi pożyczki narodowej, opiewające na gminy, fundacye, korporacye, kościoły, parafie, szkoły itd., i znajdujące się w przechowaniu sądowem, będą i nadal równie jak dotychczas wypłacane we wszystkich urzędach podatkowych.

Na mocy tych przepisów otrzyma odstęp I. obwieszczenia c. k. ministerstwa finansów z 13. lipca 1854 (Dz. ust. pań. nr. 184, dziennik rozporządzeń ministerstwa nr. 55) częściową odmianę.

Baron *Bruck*, m. p.

Hiszpania.

Madryt, 22. kwietnia. Deputacye prowincyonalne zwołane są królewskim dekretem z 21go b. m. na dzień 1. maja.

Kortezy portugalskie są odroczone.

Anglia.

(Wybory.)

Londyn, 1. maja. Co do wyborów utrzymują konserwatyści, że w miastach zyskali 30 a utracili tylko 10 krzeseł. Zyskali zatem 20. Liberalni zaś mówią, że konserwatyści zyskali tylko 24 a utracili 12 krzeseł, korzyść liberalnych wynosiłaby zatem 12 krzeseł w parlamencie. Z wielu miast jednak nie wiadomo jeszcze, jak wypadły wybory, co zaś do hrabstw nie ma jeszcze wcale nic pewnego.

— W City obrano wczoraj znowu dawniejszych 4 członków, którzy bez wyjątku oświadczyli się za neutralnością Anglii.

— Z tego, co dotąd wiadomo o wyborach nie można rokować, ażeby skład przyszłego parlamentu różnił się znacznie od dawnego. Dotąd przynajmniej nie okazała się żadna stanowcza korzyść ani dla rządu, ani dla opozycyi. Mowy na wyborach także nie były wielkiej wagi, z wyjątkiem mowy lorda Palmerstona w Tivertonie.

Francya.

(Posiedzenie izby deputowanych. — Mianowanie i rozporządzenia wojskowe. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 1. maja. Na wczorajszem posiedzeniu izby deputowanych toczyła się dyskusya względem spraw zewnętrznych; dyskusya powstała przy sposobności głosowania pożyczki. Deputowany Lemercier należący do stronnictwa katolickiego, przemówił pierwszy. Zapytał, czy rząd Cesarza, który jest nieprzyjacielem rewolucyi, bronić będzie osoby Papieża i jego państw. Baroche odpowiedział w imieniu rządu. Nie wspomniał nic o sprawach kościelnych tylko ograniczył się na oświadczeniu, że rząd mieć będzie na względzie bezpieczeństwo i niezawisłość papiezkiej stolicy. Deputowany, wicehrabia de la Tour Plihon, z stronnictwa Orleanistów oświadczył na to w imieniu 53 członków, którzy dnia poprzedzającego byli na zgromadzeniu u deputowanego Chambrum, że ubolewa iż przyszło do wojny, oraz że głosowałby przeciw wojnie, gdyby nieznajdowano się już w obec nieprzyjaciela. Nie chce, ażeby we Włoszech rozszerzano rewolucyę. Szmer zgromadzenia przerwał mowę. P. Baroche oświadczył, że wojna jest jedynie odporną. Potem mówił Jules Favre w duchu mowy pana Olivier przy dyskusyi względem ustawy rekrutacyjnej.

Paryż i Versailles ogołocone są z wojska; Karabiniery przeznaczone do Strassburga zostały z tego powodu w Versailles.

Dnia 28. kwietnia odpłynęli z Marsylii jenerałowie dywizyi Gagnon i Lamirault, jenerał brygady Cler i inspektor żandarmeryi, jenerał d'Ornay do Genuy.

— Cesarskim dekretem z dnia 24. kwietnia mianowany został jenerał dywizyi i senator Guesviller naczelnym wodzem lądowych i morskich wojsk w Algieryi na miejscu jenerała hrabiego Mac Mahon, który jak wiadomo, objął dowództwo drugiego korpusu armii. Temi dniami mianowano komisyę pod prezydencyą admirała Tinana dla rozpoznania organizacyi nadbrzeżnej straży; wszyscy okrętowi żołnierze od 40 do 50 lat mają być wcieleni do rzeczonej straży. Każda kompania będzie pod dowództwem porucznika okrętowego, albo pod dowództwem porucznika artyleryi floty. To mają być główne podstawy planu, którego twórcą jest sam Cesarz.

Union Bretonne pisze, że minister marynarki wydał rozkaz, rozciągnąć stały pobór na wszystkich sterników i majtków od 20 do 40 lat, którzy nie służą jeszcze cztery lata a są za urlopem przeszło od roku.

— O wypadkach w Toskanie, pisze *La Pays*: „Powstanie jest czysto narodowe i nie ma żadnej dążności rewolucyjnej. Sądzimy, że rady które nadesłano nowemu rządowi z Paryża wykazały drogę wiodącą do oswobodzenia Włoch."

Belgia.

(Komisya sanitarna. — Fortyfikacye Antwerpii. — Pożyczka.)

Bruxela, 27. kwietnia. W wykonaniu nadmienionego już zamiaru, ażeby polepszyć stan sanitarności armii, mianowano temi dniami konzultacyjny wydział dla tej gałęzi administracyi. — Zaraz po feryach świąt wielkanocnych będzie izbie przedłożony nowy plan fortyfikacyi Antwerpii, na który się zgodziła obradująca w ministeryum wojny komisya wojskowa na posiedzeniu 23. b. m.

— Gazecie kolońskiej donoszą, że po upływie feryi wielkanocnych kończących się z dniem 2go b. m., przedłożona będzie izbom propozycya względem zawarcia pożyczki 25 milionów franków.

Szwajcarya.

(Doniesienia z Piemontu i o ruchach wojskowych.)

Berna, 29. kwietnia. Transport wojsk francuskich pod Culoz nieustaje, a na górze Mont Cenis uprzątniono już śnieg i otworzono przejście. Przednia straż francuska, która w poniedziałek przekroczyła granicę sabaudzką z okrzykiem: „Niech żyje Cesarz!" „Niech żyją Włochy!" składała się z 1200 ludzi 19go batalionu strzelców wenseńskich i 43go i 44go liniowego pułku piechoty. Za nimi jechała intendantura i polowe sprzęty dywizyi. Wojska były zaopatrzone w małe namioty, koce i suchary na 5 dni. Transportowano je szczęściu pociągami po 20 wagonów, w każdym wagonie po 50 ludzi. Pierwszego dnia zatem przewieziono 6000 ludzi.

Berna, 1go maja. Rada fedaracyjna, ambasady i redakcye dzienników otrzymały zgodne raporta o wybuchnięciu wojny. Komunikacya kantonu gryzońskiego z Włochami nie jest przerwana. Kolej żelazną z Medyolanu do Como zajęło wprawdzie wojsko, ale zato linia z Medyolanu i Bergamo na Lecco i Chiavennę jest tem wolniejsza i przewozi nie tylko podróżnych ale i towary bez przeszkody. Góra Ś. Gotharda jest otwarta do jazdy kołami; 300 robotników uprzątnęło w 3 dniach ogromne masy śniegów. Góra Ś. Bernarda będzie oczyszczona ze śniegów do 5. b. m. Pochód wojsk francuskich przez górę Mont Cenis trwa bez przerwy.

Włochy.

(Protektorat Króla sardyńskiego. — Jenerał Bonat †. — Przewóz wojsk. — Proklamacya jenerała Goyon. — Transport wojsk francuskich. — Wiadomości bieżące.)

Turyn, 30. kwietnia. Według dziennik *Independance* przyjął sardyński rząd zamiast proklamowanej w Florencyi dyktatury Króla Wiktora Emanuela tylko protektorat, przytem dowództwo nad toskańską armią i obowiązek starać się o otrzymanie pokoju. W tym zamiarze udał się jenerał Ulloa do Florencyi, gdzie przybył dnia 28. kwietnia.

— Francuski jenerał Bonat umarł dziś w Suzie na apoplexyę.

— Według dziennika *Independance* poruczono wojskowe działania Francuzów w Turynie marszałkowi Canrobert i jenerałowi Niel, w Genuy zaś jenerałowi Mac Mahon. Dnia 29. kwietnia zwiedził Król z marszałkiem Canrobertem i jenerałem Niel obronną linię nad Dorą.

— Piemoncki rząd wydał amnestyę dla wszystkich więźniów politycznych. Transport wojska z Tulonu do Genuy odbywa się bez przerwy. Prócz wielkich parostatków rządowych zajmują się transportowaniem wojsk także i statki towarzystwa Messagerie i pięć piemonckich parostatków wojennych. Z Lugdunu odchodzi co cztery godzin transport wojska koleją żelazną. Strzelcy z cesarskiej gwardyi opuścili Paryż dnia 29. kwietnia.

— Według doniesień dziennika *Independance* z Chambery z 29. kwietnia odbywa się z wielkim pospiechem przewóz wojsk, żywności i amunicyi na kolei Wiktora Emanuela. Co trzy godziny odjeżdżają liczne pociągi z oddziałami wojskowemi doliną Isére.

— Komendant francuskich wojsk okupacyjnych, jenerał hrabia Goyon, wydał w Rzymie następujące obwieszczenie z dnia 29. kwietnia:

„Temi dniami wydarzyły się wprawdzie spokojne ale zawsze publiczne demonstracye. Jakiekolwiek mogą być nasze sympatye dla objawiającego się sposobu myślenia, nie możemy tolerować odnawiania takich demonstracyi. Wszelka publiczna manifestacya, jakiej kolwiek barwy i z jakiego bądź powodu jest zakłóceniem pokoju, a ztąd wynikną zawsze smutne następstwa dla sprawców tego zakłócenia. Ustawy wzbraniają zbiegowiska i nakazują, ażeby je rozpędzać w razie potrzeby.

Z rozkazu J. M. Cesarza, ażeby wielbionemu Ojcu świętemu pomagać i Jego rządowi utrzymanie porządku ułatwić, muszę starać się jako komendant publicznej władzy, ażeby istniejące tu ustawy nie zostały naruszone. Ten obowiązek jakkolwiek może być przykrym zdołamy wypełnić w każdym razie. Spodziewam się jednak że rozsądek i mądrości rzymskiej ludności ułatwi mój obowiązek."

Niemce.

(Rozporządzenia względem mobilizowania kontyngensów. — Wiadomości bieżące. — Sejm saski zwołany. — Gotowość związkowego kontyngensu.)

Berlin, 3. maja. Dla wyjaśnienia pruskiego, dnia 23. kwietnia b. r. przyjętego wniosku względem gotowości głównych kon-

tyngensów związkowych dodaje dziennik „*Preus. Ztg.*“ Gotowość głównych tylko kontingensów wyłącza od uzbrojenia kontyngensa rezerwowe i dodatkowe.

Dla umobilizowania rzeczonych kontyngensów rozporządzono:

1) Uzupełniać się mają szeregi wojsk powołanych;

2) wszystkie do czynnego stanu tych wojsk potrzebne konie powinny być dostawione;

3) przysposobiona niech będzie amunicya rezerwy i tym podobne przerządy rezerwowy;

4) poczynić przygotowania do wszystkich w czasie pokoju nie uskutecznionych administracyjnych, sanitarnych i tym podobnych urządzeń.

Z tem co postanowiono nie mają żadnej styczności, koncentrowania tych kontyngensów i strategiczne ruchy, gdyż kontyngensy pozostają w swych garnizonach. Do związkowych warowni przygotowują wojenne załogi i czynią przygotowania do uzbrojenia.

W jednym z artykułów „położenie obecne“ przytacza „*Neue Pr. Ztg.*“ że austryackie ultimatum do Sardynii dosyć jest jasne. Dyplomatyczne zabiegi zmusiły Austrye wystąpić zaczepnie, ażeby uniknąć olbrzymich wydatków na utrzymanie armii nieczynnej. — Wszelka zwłoka osłabiała Austryę, a przyciwnicy korzystali z tej zwłoki i uzbrajali się bez przerwy. —

Rzeczony dziennik podając treść najnowszych wiadomości dodaje, że w Berlinie nic niewiadomo, by był jaki francusko-rosyjski traktat zawarty, i tylko słychać, że Rosya wystawić zamierza także i na pruskiej granicy korpus armii. Zdaje się, że „*Neue Pr. Ztg.*“ nie upatruje w tem niepodobieństwa.

Drezno, 29. kwietnia. J. M. Król postanowił ze względu na teraźniejsze stosunki polityczne zwołać na mocy §. 115 ustawy konstytucyjnej sejm nadzwyczajny na dzień 23. maja r. b. w Dreznie.

Frankfurt, 29. kwietnia. Do uchwały względem gotowości związkowego kontyngensu, zapadłej na nadzwyczajnem posiedzeniu związkowego zgromadzenia z upłynionej soboty, przystąpił także i poseł czterech wolnych miast w imieniu Hamburga i Lubeki; wielkoksiążęce i książęce domy saskie także oświadczyć kazały swoje przystąpienie do rzeczonej uchwały; nareszcie wielkie księztwo Luxenburg i Król Danii zgodzili się także na wczorajszem posiedzeniu na użycie środków z propozycyi związkowego zgromadzenia; uchwałę zatem uważać można, za jednogłośnie przyjętą. Prócz tego oznajmiły Prusy na wczorajszem posiedzeniu wojskowej komisyi, jakie zmiany poczyniono w pruskim kontyngensie związkowym.

W tutejszych kolach przyjęto z radością wiadomość o gotowości Danii, z jaka zgodziła sie na rzeczoną uchwałę związku i że prócz tego oświadczyła, iż przystąpi także do zbierających się w Hanowerze konferencyi względem uzbrojenia dziesiątego korpusu armii i t. d., do której jak wiadomo wliczone są szlezwigsko-holsztyńskie kontyngensa.

Darmsztadt, 24. kwietnia. Dzisiejszy dziennik tutejszy donosi: na uzupełnienie armii wielko-książęcego kontyngensu w sile 2000 ludzi nastąpi pobór z popisowych z 1859 roku i że odnośny wielko-książęcy edykt wydany zostanie już dnia 26. b. m. w dzienniku wielko-książęcego rządu. Powołanie nastąpi wkrótce.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Lwów, 7. maja. Dnia wczorajszego otrzymaliśmy następujący *Telegram z 5. maja.*

Dnia 4. b. zrana dalsze alarmowanie całej linii nadpadańskiej-a podczas pomyślnej demonstracyi pod Candyą i Frasinetto nastąpiło rzucenie mostu pod Cornale na Padzie w przeciągu 2 godzin z wzorowym porządkiem i pospiechem. Poczem przeszły pierwsze kolumny na prawy brzeg Padu. Pochód do Cornale postępował bez przeszkody, a za przybyciem urządzono tu przyczołek mostowy. Wojska które podczas demonstracyi w poblizu Candyi i Frasinetto, starły się z nieprzyjacielem, walczyły mężnie i z wytrwałością; strata obliczona na 20 ranionych.

W nocy z 4. na 5. b. m. zetknął się jadący z Wenecyi pociąg wojskowy z kilkoma stojącemi na kolei wozami z amunicyą w poblizu dworca kolei Porta vescovo pod Weroną. Nastąpiła explozya; środkowe wagony zostały prawie całkiem zgruchotane, przyczem zginęło 23, a ranionych naliczono 124 ludzi. Natychmiast nadeszła skuteczna pomoc, zarządzona także umyślnym rozkazem telegraficznym Jego Ces. Mości. Uszkodzony pociąg wiózł żołnierzy z 17. pułku piechoty (okręg werbowniczy lublański) i baterye 12-funtowa; z oficerów nie poniósł żaden uszkodzenia, materyał i konie nieznacznie uszkodzone. Przerwa komunikacyi będzie dziś usunięta. Domyślną przyczyną było mylne podanie, że kolej wolna do przejazdu.

Paryż, 2go maja. *Monitor* dzisiejszy zawiera następujące depesze: **Turyn**, 1go maja. Król odjechał dziś zrana, by objąć naczelne dowództwo nad armią. Austryacy obsadzili wczoraj wieczorem Nowarę małą załogą. — Z Turynu z dnia wczorajszego donosi buletyn rządowy, że Mortarę obsadziło 3000 Austryaków, a Nowarę 400 infanterzystów i 50 ludzi kawaleryi; ale nie nastąpił jeszcze żaden ruch na Vercelli. Austryacy wyruszyli w znacznej liczbie z Piacency i ogłosili w twierdzy stan oblężenia; zdaje się, że się koncentrują na lewym brzegu Padu.

Paryż, 4. maja. Jak ogłasza *Monitor*, otworzono werbunek do korpusów ochotniczych na dwuletnią służbę. Rozporządzenie cesarskie dozwala stawiać zastępców za pośrednictwem władz administracyjnych i za złożeniem premii w kwocie 2000 franków na siedmioletnią służbę. Pożyczka w sumie 500 milionów ma być zebrana za pomocą subskrypcyi narodowej. Kurs emisyjny 3% renty oznaczono na 60.50 z prawem pobierania procentu od grudnia, a 4½% renty na 90 z prawem pobierania procentu od marca. Przy subskrypcyi płaci sie 10%, a reszta w 16 terminach. Najniższa kwota naznaczona jest na 10 franków. Podług raportu ministra finansów ma być stan finansów bardzo pomyślny, tak że na prowadzenie wojny może użyć minister 300 milionów franków. Ciału prawodawczemu przedłożono wczoraj projekt względem zaciągu 14 000 ludzi w roku 1860. Na wojnę przyzwolony został nadzwyczajny kredyt w sumie 90 milionów. Zgromadzenie prawodawcze odroczono do 21. maja.

Frankfurt, 1. maja. Podług otrzymanych tu wiadomości z Berny z dnia dzisiejszego obsadzili Austryacy Palenzę, Avonę i Intrę nad jeziorem Lago Maggiore. Wojska sardyńskie miały się cofnąć. Z paroplywów sardyńskich, stojących na długiem jeziorze pościągano bandery na rozkaz szwajcarskiego jenerała Bontemps. Francuski ambasador doręczył radzie federacyjnej manifest, w którym wyjaśniona jest polityka Francyi.

Petersburg, 4. maja. Dzisiejsze dzienniki donoszą: Najwyżsi dygnitarzy tutejsi zapewniają stanowczo, że nie istnieje żadne przymierze zaczepno-odporne między Rosyą i któremkolwiek innem mocarstwem. W chwili, kiedy cała Europa zbroi się na wielką skalę tak na lądzie jak i na morzu, musiał i Cesarz rosyjski użyć środków ostrożności. Rząd cesarski zastrzega sobie śród teraźniejszych stosunków zupełną wolność działania i niepotrzeba dodawać, że powoduje się tylko uczuciem godności korony i widokami własnego kraju.

Weimar, 1. maja. Owdowiała Wielka księżna otrzymała telegram od Jego Mości Cesarza rosyjskiego z zapewnieniem, że pogłoski, jakoby Rosya zamierzała zagrażać Austryi i Prusom, są bezzasadne.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. maja.

Hotel rosyjski: PP. Borowski M., z Hurka.
Hotel europejski: Dylewski Mar., z Rolowa.
Hotel Langa: Brodka F., c. k. lekarz pułk., ze Stanisławowa.
Hotel pod nr. 509¾: Stecki Adolf, z Środopolec.
Hotel krakowski: Gł wacki T., z Brzeżan. — Wierzchowski E., z Pleśnian.
Pod kolej żelazną: Podhorodecki Wojc., z Korczyna.
Hotel Krynickiego: Rudnicki Teodor, ze Strzałek.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. maja.

PP. Bernatowicz H., do Sarnik. — Biliński D., do Czyżykowa. — Br. Brückman Ks., do Wołoszczy. — Cywiński L., do Dąbrowicy. — Cheul J., do Złoczowa. — Duniewicz Ed., do Nowoszyc. — Grabowski Zd., do Sokołówki. — Jakubowski L., do Przemyśla. — Lipiński W., c. r. kap., do Rzeszowa. — Nowosielski Ig., do Czyżowic. — Puchalski E., c. k. por., do Żółkwi. — Paszkudzki Ig., do Horodłowic. — Sichocki Ig., do Kruszelnicy. — Stepnowski Wł., do Firlejówki. — Terlecki A., do Dolhołuki. — Wendelmeyer K., c. k. por., do Krakowa. — Grochowalski K., do Rożysk. — Homolacz Ed., do Zakopanego. — Mysłowski Alf., do Zubrzy. — Kovac J., c. k. podpułk., do Brodów. — Mersy M., c. k. podpułk., do Żółkwi. — Młodecki Kaz., c. r. podporucz., do Brodów. — Niezabitowski N., do Nakła. — Turkułł Er., do Seredca. — Wysocki Flor., do Hrehorowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	321.36	+ 12 6°	81 8	połud.-zach. sł.	pochmurno
2. god. po poł.	321 47	+ 17 5°	48.2	zachodni bur.	jasno
10. god. wiecz.	322.78	+ 12 4°	84.2	południowy sł.	pochmurno

T E A T R.

Dziś opera niem.: **„Żydówka.“**

T e r m i n a

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 9. maja. Licytacya na dostarczenie potrzebnego kamienia na gościniec za pomocą ofert we Lwowie i w Czortkowie. — Wydzierżawienie ogrodu w Złoczowie do magazynu wojskowego należącego za pomocą ofert we Lwowie.

Dnia 10. maja: Sprzedaż gruntu nr. 105 w nowym Jaryczowie w Jaryczowie.

Dnia 12. maja. Sprzedaż realności nr. 230 we Lwowie.

Dnia 16. maja. Sprzedaż dóbr Brzyżawa w Przemyślu. — Licytacya na dostarczenie materyałów dla stacyi wojskowej w Drohobyczu za pomocą ofert we Lwowie. — Sprzedaż realności nr. 530 w Kopeczyńcach. — Licytacya na przewiezienie rzeczy wojskowych za pomocą ofert we Lwowie.

Kurs lwowski.

Dnia 6. maja.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	70	6	80
Dukat cesarski	„ „	6	75	6	87
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	35	11	75
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	16	2	23
Talar pruski	„ „	2	19	2	28
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	79	—	80	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	60	50	61	50
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	63	50	64	37

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 6. maja.

		zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	wal. austr.	—	—
„ przedał „ „ 100 po		81	—
„ dawał „ „ 100		80	50
„ żądał „ „ 100		—	—
Wartość kupona od 100 złr.		1	$45\frac{5}{6}$

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 6. maja.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.— Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 64 80. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 60.50; po 4½% za 100 zł. 51.50; po 4% za 100 zł. —.—; po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. 255.—; z r. 1839 za 100 zł. 105. -. z roku 1854 za 100 zł. 98.—. — Losowane obligacye dawnego długu pań- półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1510; towarzystwa kolei żelaznej państwa 201.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) stwa: po 5% za 100 zł. 88.50; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier 62.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi 61.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu —.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 708—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 140.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego 480.—; wpłaty —.—; polud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. 118.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. -.-; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 345; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. 74.50; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 83.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 129.20. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł połudn. niemieck. waluty 129.20. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko 114 —. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich — —. Londyn za 10 funtów szterl. 144.50. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. 139.50. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. 58.10. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich — —. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.87, dukaty ces. pełnej wagi 6.86, korony 19.50, półkorony 20.10

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 4. maja.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	58.—	59 —
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	65.—	65 50
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	— —
Metaliki po 5% za 100 zł.	62.50	63 50
dtto. „ 4½% za 100 zł.	54.—	55.—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	250.—	260.—
„ 1839 „ 100 „	105.—	106.—
„ 1854 „ 100 „	99.—	100.—
Renty Como po 42 lir. austr.	—.—	12.50
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	89.—	90.—
Węgier	61.50	62.—
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Sławonii	60.—	61.—
Galicyi	61	62.—
Bukowiny	58.—	59.—
Siedmiogrodu	58.—	59.—
innych krajów koronnych	82.—	90.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	715.—	720.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	136.30	136.50
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	485.—	490.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1440 —	1445
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	193.50	194
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	88.—	89.—
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	120.—	122.—
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	69.—	70.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—.—	—.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	350.—	360.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	170.—	180.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	91 50	92.
	10 „ „ 5% „ 100 „	89.—	90.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	77.—	78.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.—	99.50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	73.—	74.—

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	79.50	80.—
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	—.—	90.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	—.—	67.—
Salma 40 „ „	—.—	35.—
Palfiego 40 „ „	—.—	33.—
Clarego 40 „ „	—.—	33.—
St. Genois 40 „ „	—.—	33.—
Windischgratza 20 „ „	—.—	20.—
Waldsteina 20 „ „	—.—	21.—
Keglevicha 10 „ „	—.—	12.—

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	124.—	124.50
Frankfurt n. M., za 100 zł. południo-niemieckiej waluty	124.—	124.50
Hamburg za 100 marko banko 2¾%	110.—	111.—
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	142 50	143 —
Paryż, za 100 franków 3%	56.90	57 —

Kurs złota.

	pien.		towar.	
Dukaty ces. mennicze	6 zł.	72 cen.	6 zł.	75 cen.
Korona	19 „	50 „	19 „	60 „
Napoleondor	11 „	55 „	11 „	58 „
Rosyjski imperyał	11 „	60 „	11 „	70 „

KRONIKA.

Donoszą wczoraj wieczór telegrafem z Brodów.

Wczorajszy pożar w Brodach, a który trwał do dziś (dnia 6. b. m.) do południa, zniszczył większą część miasta, spłonęło do 800 domów. Zgorzały: urząd powiatowy, dykasterium, magistrat, komisaryat policyjny, konzulat rosyjski, poczta, urząd telegraficzny, kościół, szkoły realne, szpital chrześciański. Nieszczęście dotknęło najzamożniejszych mieszkańców. Tylko dom Hausnera i Riegera ocalał. Uratowano akta polityczne, sądowe i magistratualne, urząd poborczy i kasę miejską. Dziesięć osób zginęło, wiele pokaleczonych, tysiące wszystkiego pozbawieni, potrzebują wsparcia.

(Nadesłane.) W niedzielę wielkanocną przedstawiało miasto nasze równie świetny i rozczulający widok. Tego dnia przypadł przechod przez Sambor 4go batalionu pułku piechoty Hartman, któren się i z obwodu Samborskiego uzupełnia. Na pierwszą wiadomość o tem przechodzie, uchwaliła gmina miejska przyjąć tych walecznych wedle obyczajów krajowych święconem. Prawie całe miasto wystąpiło na to przyjęcie, niezliczona liczba rodzin witających w tem oddziale synów i braci i całe gromady okoliczne pospieszyły powitać i razem pożegnać swych rodaków, w jednej też chwili przybrał obszerny nasz rynek, na którem się wojsko rozlokowało, postać narodowego festynu — mieszając się w niezliczone grupy obok rozłożonego posiłku lud z wojskiem przy radośnych okrzykach i serdecznych uściskach. Podczas tego częstowania wojska na rynku, gdzie prócz tego każden żołnierz osobnem datkiem z funduszów miejskich obdarzonym został — korpus oficerów zaproszony przez burmistrza i reprezentantów na salę kasynową do świetnie ustanowionego stołu święconem, po odbytem poprzednio przez przewieleb. proboszcza r. k. i kanonika Jedlińskiego poświęceniu i mianej do chwili tej uroczystej trafnie zastosowanej przemowie, przyjmował serdeczne życzenia tak od miasta jak i od wszystkich na sali zebranych reprezentantów władz.

Wielmożny Starosta wniósł pierwszy toast na zdrowie najmiłościwiej nam panującego domu, któren odbrzmiał w nieskończonych okrzykach — potem burmistrz wniósł drugi toast na szczęśliwe powodzenie walecznej ojczystej armii — 3ci zaś przewieleb. proboszcz r. k. ks. kanonik Jedliński za pomyślność całego pułku Hartman, azatym tegoż goszczącego 4go batalionu, a przy powszechnym uniesieniu i krążących wzajemnych toastach upłynęła szybko lecz w niewyczerpanej miłości braterskiej odżywiająca chlubne naszych przodków zwyczaje — chwila przeznaczonego odpoczynku. — Zejście oficerów z sali dało hasło do pochodu wojska, dla którego gospodarze przedmieść Samborskich przystawili podwody w liczbie potrzebę znacznie przewyższającej. — Tedy to pożegnanie rodzin, błogosławieństwo i życzenia ludu, okrzyki wsiadających żołnierzy „niech żyje Cesarz“ niech żyje Sambor, turkot oddalających się wozów zrodziły nowy rozrzewniający obraz, bo w oczach i twarzach wszystkich obecnych widziałeś głębokie wzruszenie i szczere życzenia dla oddalających się. Na granicy miasta pochód ten jeszcze się raz zatrzymał, sam bowiem przybrany w stułę z krzyżem w ręku oczekiwał go przewieleb. ks. proboszcz i kanonik gr. kat. obrz. Ławrecki z błogosławieństwem kapłańskim, — a oddebrawszy takowe i ostatnie pożegnanie gminy przy nieskończonych okrzykach i pożegnaniach ruszył w dalszą drogę. Tak tedy miasto Sambor pilnując dawne zwyczaje, przyjęło swych braci — tak dało dowód swej wierności ku tronowi — nie ustając w swych gorących życzeniach, oby Bóg odwracając wszelkie niebezpieczeństwa od ukochanej ojczyzny zachował nam miłościwienam panującego Cesarza i Króla i całą Jego najwyższą rodzinę w jak najdłuższe lata.

Sambor, 28. kwietnia 1859.

Dodatek tygodniowy Nr. 18.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1) Uprawa, wydatek i odstawa tytoniu, w obrębach Jagielnickim, Manasterzyckim, Zabłotowskim i Kocmańskim w roku 1858—1859.

2) Zakład szpitalu tarnopolskiego. Wykaz nowych darów i obrót składek na szpital tarnopolski.

3) Obrót handlu krajowego w marcu 1858. Przywóz i wywóz towarów do kraju i za granicę.

4) Trzeboszowica czyli: Zarzycka wola. Dokument z roku 1578 i kilku lat poźniejszych. Z ksiąg grodzkich przemyskich wypis zawierający przywileje Króla Stefana na założenie wsi, tudzież potwierdzenia tego przywileju od Zygmunta III. i Władysława IV. uzyskane.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.